

VIDÉKFEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

Natura 2000 finanszírozás az EU Kohéziós Politika és a LIFE program forrásaiból

NATURA 2000 FINANSZÍROZÁS
EU finanszírozási lehetőségek a 2014-2020 időszakban
2013. Szeptember 10

Marczin Örs

természetvédelmi fejlesztési referens

Vidékfejlesztési Minisztérium, Természetmegőrzési Főosztály

Lehetőségek a Kohéziós Politika keretében

Általános célok (CP):

- Munkahelyteremtés, versenyképesség, gazdasági növekedés, javuló életminőség, fenntartható fejlődés
- Gazdasági, társadalmi és területi egyenlőtlenségek csökkentése

Tematikus célok (ERFA: 11, KA: 5)

- „6. Környezetvédelem és az erőforrás-felhasználás hatékonyságának előmozdítása”

Beruházási prioritások (ERFA: 30; KA: 14)

- **ERFA:** „A biológiai sokféleség védelme és helyreállítása, talajvédelem és -helyreállítás és az ökoszisztéma-szolgáltatások elősegítése, ideértve a NATURA 2000-t és a zöld infrastruktúrákat is”;
- **KA:** „A biológiai sokféleség megóvása, illetve helyreállítása, beleértve a zöld infrastruktúrákat is”

Unió elvárások (un. „pozíciós papír”)

- Az **EU 2020-ig teljesítendő biológiai sokféleség stratégiájának** megvalósítása
- A **zöld infrastruktúra fejlesztése**, az ökoszisztéma-szolgáltatások fenntartása és javítása érdekében,
- A **Natura 2000 területek kezelése és helyreállítása** (különös tekintettel a pusztai gyepes élőhelyekre és Pannon erdőkre), figyelembe véve a **leromlott ökoszisztémák 15%-nak helyreállítására** vonatkozó stratégiai célt,
- Az érintett hatóságok **kapacitás-fejlesztése**, a gazdálkodók, befektetők és más célcsoportok szemléletformálása,
- Az **országos Natura 2000 priorizált intézkedési terv összeállítása**, az intézkedési terv és a fejlesztések közötti teljes összhang megteremtése

A hazai tervezés aktuális állása

Fontos kormányzati döntések:

- Az operatív programok listája (6+1 OP, lesz önálló **Környezeti és Energetikai Hatékonysági Operatív Program, KEHOP**),
- Az prioritástengelyek indikatív listája (KEHOP 4. „**Természetvédelmi és Élővilágvédelmi Fejlesztések**” prioritástengely)
- Intézményrendszer:
 - Tervezés-koordináció: **NGM**,
 - Az irányító hatóságok a tárcákhoz kerülnek (KEHOP IH az **NFM**-nél)
 - A lebonyolítást támogató intézményrendszer központi koordinációját a **Miniszterelnökség** látja el
 - Az ágazati OP-k vegyék figyelembe a **KMR igényeit** (a KMR természetvédelmi fejlesztései is a KEHOP-ban, max. 15%!)
- **Indikatív forrásallokáció** (a további tervezés alapjaként): KEHOP ~ a rendelkezésre álló források 14,77% (~ 3,8 Mrd. EUR/1123,7 Mrd. Ft.)

A hazai tervezés aktuális állása (ütemezés)

Mi történt eddig?

- Elkészült a Partnerségi Megállapodás (PM) és az operatív programok (OP) első változata,
- Rendszeres informális egyeztetés (PM!) az Európai Bizottsággal
- A társadalmi egyeztetés első lépései

Mi várható?

- Széles **körű társadalmi egyeztetés** elindítása (Miniszterelnökség), SKV: **szeptember-október**
- További informális **EB egyeztetések, dokumentumok véglegesítése: november-december**
- A Partnerségi Megállapodás és az OP-k **formális benyújtása az EB részére: december**

KEHOP természetvédelem: célok és intézkedések

1. A védett és/vagy közösségi jelentőségű természeti értékek és területek természetvédelmi helyzetének és állapotának javítása

- **Élőhely-fejlesztés** védett és Natura 2000 területeken
- Az élőhelyek feldaraboltságának csökkentését és az **ökológiai kapcsolatok erősítését célzó táji léptékű élőhely-fejlesztési programok**
- Fajok ex-situ megőrzéséhez, ill. a fajmegőrzési programok akciótervének végrehajtásához szükséges eszközrendszer kialakítása, fejlesztése, célzott **fajmegőrzési beavatkozások**
- A fajok szabad mozgását és az élőhelyek közötti ökológiai kapcsolatok biztosítását szolgáló infrastruktúra kialakítása, fejlesztése, **vonalas létesítmények** természetkárosító hatásának mérséklése
- **Védett földtudományi értékek és területek**, ill. a kunhalmok, földvárak és fülkés sziklák, valamint ezek természeti környezetének rekonstrukciója

KEHOP természetvédelem: célok és intézkedések

2. A természetvédelmi kezelés infrastrukturális feltételeinek javítása

- Természetvédelmi rendeltetésű területek mezőgazdasági módszerekkel fenntartott élőhelyeinek **természetvédelmi kezeléséhez szükséges infrastrukturális háttér fejlesztése**
- Természetvédelmi rendeltetésű erdők és „erdő” művelési ágú területek **természetvédelmi kezeléséhez szükséges eszközrendszer fejlesztése**
- Közösségi jelentőségű fajok és élőhely-típusok, valamint az azokat veszélyeztető tényezők **monitorozásához szükséges eszközpark fejlesztése**
- A természetvédelmi **őrszolgálat eszköz-ellátottságának javítása**

KEHOP természetvédelem: célok és intézkedések

3. A Natura 2000 hálózat és a közösségi jelentőségű fajok és élőhely-típusok ismertségének és társadalmi elfogadottságának javítása

- A Natura 2000 hálózat egységes szemléletben történő **bemutatásához szükséges infrastrukturális háttér kialakítása** (hatósági és tájékoztató táblák, információs pontok, tematikus bemutató-helyek hálózata stb.)
- A hazai Natura 2000 hálózat egységes szemléletben történő bemutatásához, valamint egyes közösségi jelentőségű és védett fajok megőrzéséhez, valamint a Natura 2000 területek fenntartását biztosító tájgazdálkodási mintaterületek bemutatásához kapcsolódó **célzott szemléletformálási tevékenységek**

Struktúra, keretek:

- **Környezetvédelem** (2 292,9 M. €) és **Éghajlat-politika** (764,3 M. €) **alprogram**
- Környezetvédelmi prioritás-területek: (1) **Környezet és erőforrás-hatékonyság**, (2) **Természet és biodiverzitás**, (3) **Környezetvédelmi irányítás és tájékoztatás**
- A környezetvédelmi keret min. **55%-a „Természet és biodiverzitás”-ra**

Feltételek

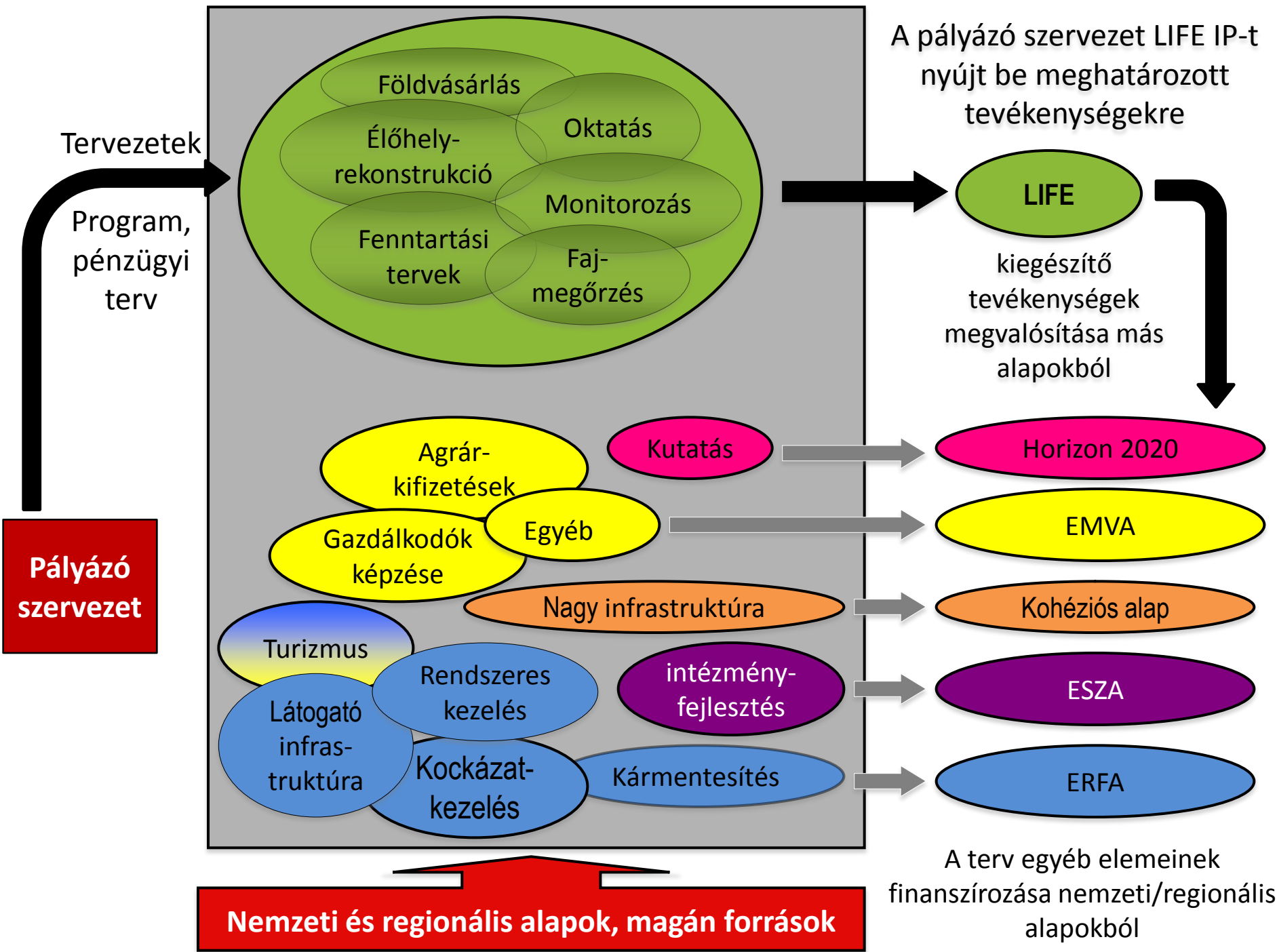
- **EU társfinanszírozói arány:**
 - **75%** prioritás élőhely/faj;
 - **60%** IP és természetvédelem 7 évig, környezetvédelem az első 4 évben;
 - **55%** környezetvédelem az utolsó 3 évben
- **ÁFA elszámolhatósága:** állami szerveknél csak nem közhatalmi tevékenységek esetén; az állandó alkalmazottak bére elszámolható lesz
- **Nemzeti keret** – csak az **első 4 évben**, csak „hagyományos” projekteknél

(Forrás: 2013. július 17-i COREPER ülésen tárgyalt verzió ~ „végső kompromisszum”)

LIFE 2014-2020 (Integrált Projektek – újdonság!)

- **Nagyobb volumenű** projektek (kb. 10-15 M. € támogatás/projekt)
- Egy **terv vagy stratégia megvalósítására irányulnak** (pl. Natura 2000 priorizált intézkedési terv)
- **Vegyes finanszírozás**: a LIFE mellett legalább 1 egyéb uniós v. hazai forrást fel kell használni a projekt által megcélzott terv megvalósítása során
- **IP ≠ a teljes terv/program** (csak a LIFE-ből finanszírozott rész!)
- **Két körös pályázás** (első körben csak vázlatos koncepció)
- **Nemzeti keret** nincs
- **„Földrajzi egyensúly”**: tagállamonként legalább 3 IP/7 év: 1 környezetvédelem, 1 éghajlat-politika, 1 szabadon választott (**felső korlát nincs!**)

Kisebb, ún. „hagyományos” projektek továbbra is lesznek!

LIFE 2014-2020 – KÖVETKEZTETÉSEK

- A hazai természetvédelmi fejlesztések egyik fontos pillére, **az egyetlen dedikált környezet- és természetvédelmi keret;**
- **A finanszírozási szükségleteket nem fedezi,** de fontos „hézagpótló” és katalizátor
- **A teljes keretben nagyságrendi változás nincs** (2007-2013-hoz képest kb. 150 M. €-val több forrás),
- Új lehetőségek: **Integrált Projektek**
 - Hangsúlyos a többi uniós forrással való összhang megteremtése
 - A kiegészítő finanszírozás hazai mechanizmusa kidolgozásra vár (tagállami hatáskör!)

VIDÉKFEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

KÖSZÖNÖM!

